

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 216.841 van 13 december 2011

A. 186.332/VIII-6178

In zake: **de vereniging zonder winstoogmerk "Association du Personnel wallon et francophone des services publics" (A.P.W.F.S.P.)**,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat,
de Jamblinne de Meuxplein 41
1030 Brussel,

tegen:

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,
dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Patrick PEETERS en
Mr. François TULKENS, advocaten,
Terhulpssteenweg 120
1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 18 december 2007 ingediende verzoekschrift waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Association du Personnel wallon et francophone des Services publics" de nietigverklaring vordert van "het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 oktober 2007 tot vaststelling van de taalkaders van het Brussels Instituut voor Milieubeheer";

Gelet op arrest nr. 212.127 van 18 maart 2011, waarvan aan de partijen kennis is gegeven, waarbij de debatten worden heropend en aan de partijen een termijn wordt toegekend om hun aanvullende memories uit te wisselen;

Gezien de aanvullende memorie van de verwerende partij en de memorie na de heropening van de debatten van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 17 oktober 2011, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de openbare terechtzitting van 9 december 2011;

Gehoord het verslag van mevrouw DÉOM, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Gaëtan VANHAMME, loco Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. François TULKENS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer WIMMER, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. In een nota aan de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 8 maart 2007, heeft de minister van Leefmilieu, Energie en Waterbeleid de volgende werkwijze voorgesteld voor het vaststellen van de taalkaders van het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM):

" De betrekkingen van A3 t.e.m. A5 worden paritair verdeeld tussen de eentalige Franse en Nederlandse taalkaders enerzijds en de tweetalige kaders anderzijds volgens volgende percentages : 40 % - 40 %, 10 % - 10%.

Voor de betrekkingen lager dan A3 wordt de verhouding vastgesteld op grond van het aantal behandelde dossiers, m.a.w. het aantal dossiers dat in elke taal behandeld wordt in verhouding tot het totaal aantal dossiers.

Wat het werkvolume betreft, moet rekening worden gehouden met de algemene zaken en de studie- en conceptietaken, die een 50/50-verdeling mogelijk maken, enerzijds, en de uitvoerende taken anderzijds.

Het werkvolume is het voornaamste criterium om de verdeelsleutel vast te stellen. Het voorstel moet tevens rekening houden met de morele of materiële belangen van de beide gemeenschappen en met de eerbied die men de landstalen verschuldigd is.

Elke Afdeling/Directie van het BIM stelt, onder het toezicht van de directeur-generaal en de adjunct-directeur-generaal van het Instituut, een volledige lijst van typedossiers op; deze lijst omvat alle behandelde dossiers, ongeacht of ze afkomstig zijn van openbare besturen of niet.

Het college van ambtenaren dat bevoegd is voor het tellen van de documenten is als volgt samengesteld: (...).

De weerhouden referentieperiode is het kalenderjaar 2005".

Tijdens haar vergadering van 8 maart 2007 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ermee ingestemd dat een ontwerp van besluit wordt opgesteld tot vaststelling van de taalkaders van het BIM overeenkomstig de werkwijze die beschreven werd in de nota van de minister.

2. Op 31 mei 2007 heeft het college van ambtenaren van het BIM, belast met de telling van de documenten, zijn verslag goedgekeurd, waarin het volgende wordt vermeld:

"3. Realisering in de praktijk

De tellers (...) hebben

- (...)

- de formulering van het organigram van de functies (2005) nader bepaald als basiselement voor de uitwerking van de verschillende stappen van dit dossier (=stap 0)

- de volledige lijsten van de typedossiers (taken) die door elke dienst (afdeling) van het BIM werden opgesteld, beoordeeld

- de verdeling tussen "conceptuele" en uitvoerende taken beoordeeld, op basis van de analyse van de functies en van het werkprogramma. Ze hebben bij de zogenaamde conceptuele taken, waarvoor een 50/50-verdeling van dossiers geldt, niet alleen rekening gehouden met de conceptuele taken en de studietaken en met bepaalde algemene zaken, maar ook met criteria van voldoende vertegenwoordiging van beide taalrollen, om een verdeling te waarborgen die geen afbreuk doet aan de morele of materiële belangen van één van de gemeenschappen en die geen afbreuk doet aan het respect dat aan beide talen is verschuldigd. (...)"

Wat de methodologie betreft, worden in het verslag de verschillende stappen als volgt beschreven:

- De tabel "Stap 0" is het organigram van de functies van het volledige personeel (zonder onderscheid naar statuut) berekend in voltijdse eenheden voor het jaar 2005.

- De tabel "Stap 1" geeft het aantal personeelsleden die per departement worden tewerkgesteld weer als percentage van het totale arbeidsvolume van het BIM.

- De tabel "Stap 2" beschrijft de volledige lijst van de typedossiers, het percentage van het geheel "conceptuele" taken en uitvoerende taken ten opzichte van het gehele werkvolume van het BIM voor elke typedossier, het percentage van de "conceptuele" taken ten opzichte van het gehele werkvolume van het BIM voor elke typedossier en het percentage van uitvoerende taken ten opzichte van het totale werkvolume van het BIM voor elke typedossier.

- De tabel "Stap 3" beschrijft de volledige lijst van de dossiers, het aantal dossiers dat in het Frans wordt behandeld, het aantal dossiers dat in het Nederlands wordt behandeld, het percentage van dossiers dat in het Frans wordt behandeld en het percentage van dossiers dat in het Nederlands wordt behandeld.
- De tabel "Stap 4" is een samenvattende tabel.

3. Tijdens haar vergadering van 14 juni 2007 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in eerste lezing haar goedkeuring gehecht aan het ontwerpbesluit dat voor elk van de trappen 4 tot en met 13 van de hiërarchie voorziet in een verhouding 71,54% F – 28,46% N en heeft ze de minister ermee belast het advies van de vakbonden en van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) te vragen.

4. In het advies dat de VCT tijdens haar vergadering van 20 september 2007 heeft uitgebracht, heeft zij het volgende gesteld:

" II. Analyse van het ministeriële voorstel

Er werden aan het BIM bijkomende inlichtingen gevraagd om de aard van de studie- en conceptietaken evenals die van de uitvoeringstaken in iedere onderafdeling van dienst te preciseren.

Het ging meer bepaald om het gedeelte studie en conceptie (4% voor het beheer van groene ruimten; 7% voor logistiek terwijl deze afdeling budget, ICT en economaat bevat).

Algemeen genomen bevatte het basisdossier slechts zeer summier en bijna enkel met de titel de aard van de taken van iedere afdeling van dienst.

De bijkomende inlichtingen die aan het BIM gevraagd werden, werden verstuurd per mail van 6 september 2007.

1. Belang van de conceptietaken

Voor deze evaluatie werd de analyse van het arbeidsvolume van het BIM onder de verantwoordelijkheid van de verschillende directeurs verwezenlijkt op basis van gemeenschappelijke instrumenten : beheer van het werkprogramma in functie van projecten en taken besteed aan de human resources.

De opdrachten van het BIM zijn hoofdzakelijk operationeel: direct gebonden aan de activiteiten die gevolgen hebben op het leefmilieu.

Voor het geheel van het BIM, heeft de analyse ertoe geleid 12,18% conceptuele taken en 87,82% uitvoerende taken te onderscheiden.

1. Transversaliteit en Partnerschappen

De opdrachten van deze eenheid zijn direct gebonden aan de noodwendigheden van het leefmilieubeheer om zich totaal te integreren in organisatie- en actoren netten voor een duurzame ontwikkeling.

27% van het arbeidsvolume van deze eenheid (1,42% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan het uitwerken van strategieën van partnerschappen en aan regionale en supra regionale vertegenwoordiging besteed.

2. Informatie en Communicatie

De opdrachten van deze eenheid zijn niet alleen aan een tweetalige conceptuele communicatie gebonden maar zijn voornamelijk naar de transparantie van de leefmilieu informatie gericht en de antwoorden op de vragen van de burgers.

8% van het arbeidsvolume van deze eenheid (0,44% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan conceptuele taken besteed op het gebied van de communicatiestrategieën, waarvan het opstellen van Bestekken in de materie.

3. Logistiek

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan het beheer van de financiële en materiële middelen van de pararegionale gebonden.

7% van het arbeidsvolume van deze eenheid (0,63% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan conceptuele taken besteed, niet alleen op het vlak van het 'eco-beheer', van strategieën van investeringen en van het onderhoud van de uitrustingen, maar ook om aan de specifieke opdrachten inzake begrotingen en financiële controles te beantwoorden (aanbestedingen...) Opmerking. De conceptie van Bijzondere Bestekken wordt door de eenheden verantwoordelijk voor de projecten opgesteld.

4. Beheer van de Human Resources

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan het beheer van de personeelsaangelegenheden en de Human Resources van de pararegionale gebonden.

19% van het werkvolume van deze eenheid (0,63% van het werkvolume van het BIM) wordt aan conceptuele taken inzake het beheer van de competenties (opleiding, coaching, ...), aan de opmaak van loopbaanplanningen en aan aanbevelingen op het vlak van kaders en organogrammen besteed.

5. Onderzoek en Studies

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan de uitwerking van leefmilieudiagnoses (ook in de woningen) gebonden via het compileren van bestaande of uitbestede referenties en de productie van gegevens via de uitbating van laboratoria-analyses.

68% van het arbeidsvolume van deze eenheid (5,06% van het werkvolume van het BIM) vertegenwoordigt conceptuele taken (verslagen, bestek ...) of analyses van laboratoria.

6. Preventie, Vergunningen, Advies

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan de uitwerking van aanbevelingen op het vlak van leefmilieubescherming gebonden, die te maken hebben met energieactiviteiten en energiegebruik (milieuvergunningen, energieprestaties van gebouwen).

10% van het arbeidsvolume van deze eenheid (1,11% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan de conceptuele taken op het vlak van strategieën en van thematische plannings besteed.

7. Klachten, Erkenningen, Taxatie

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan de controles van activiteiten en van installaties, die gevolgen hebben op het leefmilieu, gebonden (milieupolitie, bodemsanering).

8% van het arbeidsvolume van deze eenheid (0,79% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan conceptuele taken op het vlak van inspectie- en saneringsstrategieën besteed.

8. Beheer van de Groene Ruimten

De opdrachten van deze eenheid zijn hoofdzakelijk aan het beheer en de bescherming van het regionale 'groene' erfgoed gebonden.

4% van het arbeidsvolume van deze eenheid (2,10% van het arbeidsvolume van het BIM) wordt aan conceptuele taken op het vlak van beheersplannen en van de opmaak van bestekken besteed.

2. Beschrijving van de uitvoeringstaken

Het arbeidsvolume van de uitvoerende taken dat 87,82% van het arbeidsvolume van het BIM vertegenwoordigt, werd dossier per dossier geanalyseerd om er de taalverdeling van te beoordelen.

Transversaliteit en Partnerschappen

De operationele taken van deze eenheid zijn technische en administratieve opvolgingen betreffende het geheel van de door het BIM beheerde dossiers (82,6% F en 17,4% N).

Informatie en Communicatie

De operationele taken van deze eenheid bestaan uit technische en administratieve opvolgingen van dossiers van transparante verspreiding van leefmilieu informatie en van antwoorden op vragen om informatie (89,8% F en 10,2% N).

Logistiek

De operationele taken van deze eenheid zijn boekhoudkundige, administratieve- en technische opvolgingen van dossiers van beheer van financiële en materiële middelen (66,4% F en 33,6% N).

Beheer van de Human Resources

De operationele taken van deze eenheid zijn administratieve opvolgingen van dossier van personeels- en human resources beheer (75,4% F en 24,6% N).

Onderzoek en studies

De operationele taken van deze eenheid (uitgezonderd de taken van analyses van laboratoria niet gebonden aan uitvoerende dossiers) hebben betrekking op de opvolging van uitbestede diagnosestudies of op

opvolgingen die direct gebonden zijn aan medische vragen (73,4% F en 26,6% N).

Preventie, Vergunningen, Advies

De operationele taken van deze eenheid bestaan uit de opvolgingen van de administratieve en/of technische dossiers van advies en van specifieke vergunningen voor de bedrijven van het BHG (75,6% F en 24,4% N).

Klachten, Erkenningen, Taxatie

De operationele taken van deze eenheid bestaan uit de opvolgingen van de administratieve en/of technische dossiers van inspectie inzake de betrokken bedrijven en burgers (88,6% F en 11,4% N).

Beheer van de Groene Ruimten

De telbare operationele taken op het vlak van de uitvoerende dossiers bestaan in deze eenheid uit de opvolging van administratieve en/of technische dossiers en terreindossiers in verband met de onderaannemers en met de briefwisseling beheerd in de eenheid (70,5% F en 29,5% N)."

De VCT heeft deze bijkomende uitleg en motiveringen onderzocht. Wat de bijkomende informatie aangaande studie- en conceptiezaken betreft, kan de VCT zich akkoord verklaren met de motivering die voor iedere afdeling van dienst gegeven werd.

Wat de Logistiek betreft, valt de verhouding van 7% die vastgesteld werd voor studie- en conceptiezaken eveneens te verklaren door het feit dat, volgens het BIM, Informatica (ICT) op het conceptuele niveau door het Centrum voor Informatica van het Brussels Gewest gerealiseerd wordt, terwijl het BIM bijna enkel uitvoeringstaken voor zijn rekening neemt.

Wat de afdeling informatie en communicatie betreft, werden eveneens preciseringen aangaande de studie- en conceptietaken meegedeeld. Het gaat om conceptietaken inzake strategie en communicatie, waaronder het opstellen van lastenboeken terzake. De uitvoeringstaken van deze afdeling informatie en communicatie betreffen contacten op vraag van bedrijven en particulieren (nabijheidstaak). Die uitvoeringstaken vertegenwoordigen het belangrijkste deel van de taken van deze afdeling (92%).

Wat de afdeling Beheer van Human Resources betreft, en met betrekking tot de uitvoeringstaken, gaat het om het verzekeren van de administratieve opvolging van dossiers van personeelsbeheer en van human resources-beheer.

De meegedeelde cijfers zijn, wat deze personeelsdossiers betreft, 75,4% F – 24,6% N. De VCT merkt op dat deze verhouding te wijten is aan het feit dat het bestand, tijdens de referentieperiode, bestond uit 71% F – 29% N statutaire personeelsleden, en ongeveer 79% F – 21% N contractuele personeelsleden. Deze evenwichtsverstoring van de taalkaderverhoudingen van het contractuele bestand kan natuurlijk niet in aanmerking genomen worden om het toekomstige taalkader te motiveren. De VCT stelt derhalve

voor om met betrekking tot het gedeelte uitvoering van de afdeling human resources het algemeen gemiddelde van het kader toe te passen.

Wat het beheer van de groene ruimten betreft, werd het gedeelte studie en conceptie van 4% gemotiveerd door de taken gebonden aan het beheer en de bescherming van het regionale 'groene' erfgoed, een conceptietaak aangaande het beheersplan en de opstelling van lastenboeken. Wat de uitvoeringstaken – 96% - betreft: zij houden verband met de opvolging van administratieve of technische dossiers en terreindossiers betreffende de onderaannemers als 1^e criterium en als 2^e criterium het geheel van briefwisseling dat op het niveau van de eenheid aan bod komt (in totaal als uitvoeringsgedeelte 70,50% F – 29,50% N).

De VCT verklaart zich akkoord over de voorgestelde motivering.

Besluit

De VCT verklaart zich akkoord met de samenvattende tabel zoals hij voorgesteld werd, onder voorbehoud van een correctie aangaande het beheer van de human resources. De voorgestelde tabel bevat echter enkele benaderende cijfers (een gevolg van afrondingen in %); de VCT stelt een nieuwe tabel voor die gebaseerd is op het totale aantal betrekkingen die in 2007 gecreëerd werden (zegge een theoretisch kader van 351 statutaire personeelsleden en een theoretisch kader van 342,5 contractuele personeelsleden, samen goed voor 693,5 betrekkingen).

Dit totale aantal (693,5) min het aantal directiebetrekkingen, dus 671,5 werd in aanmerking genomen en verdeeld per onderafdeling van dienst. Voor het gedeelte uitvoering van de afdeling “beheer van de human resources”, stelt de VCT voor om het algemeen gemiddelde in aanmerking te nemen.

Als besluit, voor wat de trappen 4 tot 13 betreft, stelt de VCT de volgende samenvattende tabel voor (zie bijlage 1).

De VCT stelt de verhouding 71,46% F – 28,5% N voor, met betrekking tot de trappen "4 tot 13".

5. Tijdens haar vergadering van 4 oktober 2007 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het besluit uitgevaardigd tot vaststelling van de taalkaders van het BIM. Dat is de bestreden handeling, die bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 23 oktober 2007. In dat besluit wordt de volgende verdeling vastgesteld tussen de verschillende taalkaders:

- 1^e tot 3^e trap van de hiërarchie: telkens 40% voor het Frans taalkader, 40% voor het Nederlands taalkader en 20% voor het tweetalig kader;
- 4^e tot 13^e trap: telkens 71,46% voor het Frans taalkader en 28,54% voor het Nederlands taalkader;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord stelt dat zij afziet van haar eerste middel, dat er dus geen reden meer is om dat middel te onderzoeken;

Overwegende dat het tweede middel inzonderheid ontleend wordt aan schending van artikel 43, § 3, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, van de beginselen van redelijk bestuur en van de verplichting om de bestuurshandelingen inhoudelijk te motiveren; dat de verzoekende partij in een eerste onderdeel van het middel stelt dat artikel 43, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten de Regering verplicht om rekening te houden met het aanbod van zaken dat in elk van de landstalen behandeld wordt door het bestuur waarvan zij het taalkader moet vaststellen, en daarmee samenhangend om na te gaan of de verhouding van de behandelde zaken in elk van de talen het gevolg is van een correcte toepassing binnen dat bestuur van de gecoördineerde wetten; dat ze stelt dat de gevolgen van dat criterium getemperd kunnen worden door subsidiaire criteria (morele en materiële belangen van de taalgemeenschappen en respect voor de twee belangrijkste landstalen), maar er in casu geen enkele rechtvaardiging bestaat om met die subsidiaire criteria rekening te houden; dat zij voorts stelt dat, aangezien het gaat om zaken die door de diensten niet verplicht in een welbepaalde taal moeten worden behandeld, bij analogie dezelfde verhouding moet worden gehanteerd als die van het arbeidsvolume dat de zaken met zich meebrengen waarvoor het gebruik van één bepaalde taal is opgelegd; dat zij van oordeel is dat de bestreden handelingen niet voortvloeien uit een accurate telling van de behandelde zaken, maar wel uit een politiek akkoord dat op uniforme wijze toegepast is op alle trappen van de hiërarchie met uitzondering van de leidinggevende functies waarvoor een paritaire verdeling zonder afwijkingen wordt opgelegd; dat zij in dat verband een vergelijking maakt tussen de verdeelsleutel die gehanteerd is in de bestreden handeling (28,54% van de betrekkingen voorbehouden voor personeelsleden van de Nederlandse taalrol en 71,46% van de betrekkingen voorbehouden voor de personeelsleden van de Franse taalrol) en die welke respectievelijk gehanteerd zijn in de besluiten tot vaststelling van de taalkaders van de BGDA (28,78% - 71,22%), van de GOMB (26,32% - 73,68%), van het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (27,35% - 72,65%), van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (26,78% - 73,22%) en van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (28,13% - 71,87%); dat zij van oordeel is dat de reikwijdte van het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht gerelativeerd moet worden, aangezien die Commissie samengesteld is uit een groot aantal politieke persoonlijkheden onder wie inzonderheid leden van ministeriële kabinetten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering; dat zij voorts stelt dat uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat de taalkaders opgemaakt moeten worden na een nauwgezet onderzoek van het aantal zaken dat in elke taal behandeld wordt, waarbij in dat verband rekening gehouden

dient te worden met het aantal zaken dat daadwerkelijk behandeld is op het ogenblik van de vaststelling van dat kader en met de tijd die daaraan is besteed en waarbij niet moet worden uitgegaan van de zaken die eventueel in de toekomst nog behandeld zouden moeten worden; daarenboven dient dat onderzoek te steunen op zo nauwkeurig mogelijke en objectieve criteria en niet op een evaluatie die in vage bewoordingen is gesteld en zonder volledige analyse van elk van de diensten; dat zij stelt dat het aan de verwerende partij staat om aan te tonen dat de handelingen die voorafgegaan zijn aan de goedkeuring van de taalkaders overeenkomstig de wet gesteld zijn en om na te gaan of de verhouding van de zaken die in elk van de landstalen behandeld zijn, voortvloeit uit een correcte toepassing door het betrokken bestuur van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken; dat zij benadrukt dat het aantal behandelde zaken het belangrijkste en prioritaire criterium lijkt te zijn, terwijl de andere wettelijke criteria er niet toe mogen leiden noch de bedoeling mogen hebben om dat hoofdcriterium uit te hollen of zinloos te maken; dat volgens haar, bij gebrek aan een redelijke wettelijke raming van het verzette werkvolume, de handeling die ten grondslag gelegen heeft aan de goedkeuring van de taalkaders ondeugdelijk is, hetgeen de onwettigheid van de bestreden handeling tot gevolg heeft; dat zij hoe dan ook stelt dat in de bestreden handeling op geen enkele wijze aangegeven wordt op welke wijze het aantal behandelde zaken beoordeeld is, noch enig ander criterium toegelicht wordt op grond waarvan de wettigheid van de taalkaders beoordeeld zou kunnen worden in het licht van het voornoemd artikel 43, § 3;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord haar argumenten herhaalt en in het bijzonder benadrukt dat uit het administratief dossier geenszins afgeleid kan worden om welke redenen geopteerd is voor een verdeling 50F/50N voor de betrekkingen die verband houden met de zogenaamde studie- en conceptietaken, hetgeen een uitgangspunt vormt dat uitgelegd noch gerechtvaardigd kan worden aan de hand van objectieve criteria; dat zij de redenen toelicht waarom die taken volgens haar niet beschouwd kunnen worden als taalkundig neutraal;

Overwegende dat de verwerende partij in verband met dat eerste onderdeel van het middel antwoordt met een toelichting van de verschillende stappen van de uitwerking van de bestreden handeling; dat zij benadrukt dat de VCT aanvullende inlichtingen gevraagd heeft om de aard te preciseren van de studie- en conceptietaken enerzijds en van de uitvoeringstaken anderzijds, in elk van de onderafdelingen van de dienst, en eraan herinnert dat die inlichtingen meegedeeld zijn per mail op 6 september 2007 en in extenso geciteerd worden in het advies van de VCT, die deze geanalyseerd heeft en die ingestemd heeft met de voorgestelde motivering; dat volgens haar uit hetgeen voorafgaat, voortvloeit dat de taalkaders vastgesteld zijn na een zorgvuldig onderzoek van het aantal zaken dat behandeld wordt in elk van de talen, waarbij rekening

gehouden wordt met het aantal zaken dat daadwerkelijk behandeld is op het ogenblik dat die taalkaders vastgesteld zijn en met de tijd die daaraan is besteed, en dat de gevolgde werkwijze dus conform de rechtspraak van de Raad van State is; dat zij, met betrekking tot de samenstelling van de VCT, stelt dat het voorbehoud van de verzoekende partij wat betreft de samenstelling en de onafhankelijkheid van haar leden, rechtens niet aanvaardbaar is, aangezien het niet alleen zo is dat de samenstelling van de VCT door de Koning wordt bepaald, op voorstel van de Nederlandse, Franse en Duitse cultuurraden, zonder dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betrokken is in de benoemingsprocedure, maar bovendien ook omdat, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij beweert, de VCT slechts een lid telt van het kabinet van de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en omdat daarenboven de identiteit van de leden van de commissie die het desbetreffende advies in dit beroep hebben gegeven niet vermeld is; dat zij het niet eens is met de stelling dat de vergelijking met de verdeelsleutels die gehanteerd worden in de besluiten tot vaststelling van de taalkaders van het personeel van andere Brusselse instellingen, volstaat als bewijs dat de bestreden handeling het gevolg is van een verdeelsleutel die willekeurig vastgesteld is op basis van politieke overwegingen;

Overwegende dat de verwerende partij voorts in haar laatste memorie uitgebreid ingaat op de procedure die gevolgd is bij de telling van de dossiers, waarbij volgens haar rekening gehouden is met de rechtspraak van de Raad van State zoals die haar op dat ogenblik bekend was; dat zij stelt dat het uitgevoerde onderzoek wel degelijk betrekking had op de onderscheiden trappen van de hiërarchie, via de programma's van individueel werk gekoppeld aan de functiegesprekken voor elke trap van de hiërarchie, die deel uitmaken van het werkprogramma van het BIM;

Overwegende dat artikel 43, § 3, eerste en tweede lid, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken luidt als volgt:

" De Koning bepaalt, voor een duur van ten hoogste zes jaar, die kan worden verlengd zo geen wijziging optreedt, voor iedere centrale dienst, het percentage betrekkingen dat aan het Nederlands en aan het Frans kader dient toegewezen met inachtneming, op alle trappen van de hiërarchie, van het wezenlijk belang dat de Nederlandse en Franse taalgebieden respectievelijk voor iedere dienst vertegenwoordigen. Nochtans, voor de managementfuncties en voor de staffuncties alsook voor de graden van rang 13 en hoger en de graden die gelijkwaardig zijn en de klassen A3, A4 en A5, onder voorbehoud van de toepassing van § 2, eerste lid, worden de betrekkingen, op alle trappen van de hiërarchie, in gelijke percentages verdeeld tussen de twee kaders.

Het tweetalig kader omvat 20 % van de betrekkingen van de graden van rang 13 en hoger en van de graden die gelijkwaardig zijn en van de klassen

A3, A4 en A5, onder voorbehoud van de toepassing van § 2, eerste lid. Die betrekkingen worden, op alle trappen van de hiërarchie, in gelijke mate verdeeld tussen de twee taalrollen";

dat uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken blijkt dat de wetgever, toen hij dat voorschrift oplegde, drie zaken voor ogen had: eerst en vooral dat een objectieve maatstaf aangelegd zou worden om een redelijke raming te kunnen maken van de belangrijkheid van de te behandelen zaken, dat wil zeggen van het volume van de door de betrokken dienst behandelde zaken, en in de tweede en de derde plaats, waarbij die maatstaf enigszins minder streng gebruikt wordt, dat enerzijds rekening zou worden gehouden met de morele en materiële belangen van de taalgemeenschappen, en anderzijds met het feit dat de twee belangrijkste landstalen gelijkelijk geëerbiedigd moeten worden; dat de laatstgenoemde twee vereisten, die zijn vastgelegd in een aanvullend voorschrift, de Koning voorschrijven ervoor te zorgen dat, door het vaststellen van taalkaders die strikt in verhouding staan tot het volume van de behandelde zaken, ten aanzien van die zaken geen onregelmatige toepassing wordt bekrachtigd van de gezamenlijke bepalingen die het gebruik van de talen in bestuurszaken regelen, en inzonderheid van de artikelen 39 tot 42 van de gecoördineerde wetten, de belangen van de twee taalgemeenschappen niet in het gedrang komen en geen afbreuk wordt gedaan aan de eerbied voor één van de beide landstalen; dat de Raad van State reeds meermaals heeft gesteld dat bij het bepalen van het volume van de zaken afkomstig van ieder eentalig gebied, zowel acht moet worden geslagen op het aantal behandelde zaken als op de tijd die nodig is om die zaken af te handelen; dat volgens die beginselen, de overheid voor zaken die door de diensten niet verplicht in het Nederlands of het Frans moeten worden behandeld, ofwel bij analogie dezelfde verhouding moet hanteren als die van het arbeidsvolume dat de zaken met zich meebrengen waarvoor het gebruik van één bepaalde taal is opgelegd, ofwel moet voorzien in een paritaire verdeling;

Overwegende dat in casu de vaststelling van de taalkaders plaatsgevonden heeft op grond van een fundamenteel onderscheid tussen enerzijds de studietaken en de conceptuele taken, waarvoor van rechtswege rekening gehouden is met een paritaire verdeling, en anderzijds de uitvoerende taken; dat de verwerende partij dus voor alle conceptuele taken ervoor gekozen heeft om deze op paritaire wijze te verdelen, ervan uitgaande dat daarvoor geen talentelling mogelijk was en daarbij niet dezelfde verdeling heeft toegepast als bij de uitvoerende taken; dat de redenen voor die keuze niet uit het administratief dossier blijken en dat daarvoor ook geen enkele uitleg wordt gegeven;

Overwegende dat het begrip "conceptuele taak" overigens nergens gedefinieerd wordt; dat uit het verslag van het college van ambtenaren

belast met de telling, van 31 mei 2007 (uiteenzetting van de feiten, punt 2), blijkt dat het percentage conceptuele taken voor elke dienst afzonderlijk is "berekend op basis van de analyse van de functies en van de verdeling van de taken van het werkprogramma"; dat de verwerende partij op verzoek van de VCT weliswaar bepaalde aanwijzingen heeft gegeven om uit te leggen waaruit de conceptuele taken van de verschillende diensten bestonden; dat uit die uitleg evenwel geen enkel goed afgelijnd begrip kan worden afgeleid, en dat daarin helemaal niet gepreciseerd wordt op grond van welke objectieve methode een raming gemaakt is van het percentage van die opdrachten; door bijvoorbeeld te stellen, wat betreft de directie "Transversaliteit en Partnerschappen", dat "27% van het arbeidsvolume van deze eenheid (bested) wordt aan het uitwerken van strategieën van partnerschappen en aan regionale en supraregionale vertegenwoordiging", komt de verwerende partij er niet toe op concrete wijze aan te geven welke taken beschouwd werden als deel uitmakend van de conceptuele opdrachten en hoe men aan die 27% is gekomen; dat uit het voornoemd verslag van 31 mei 2007 eveneens blijkt dat het college van ambtenaren alleen voor de uitvoerende taken een echte telling heeft laten uitvoeren en dat dit college de verdeling tussen conceptuele en uitvoerende taken louter "beoordeeld" heeft door, wat de zogenaamde conceptuele taken betreft "waarvoor een 50/50-verdeling van dossiers geldt, niet alleen rekening (te) houden met de conceptuele taken en de studietaken en met bepaalde algemene zaken, maar ook met criteria van voldoende vertegenwoordiging van beide taalrollen, om een verdeling te waarborgen die geen afbreuk doet aan de morele of materiële belangen van één van de gemeenschappen en die geen afbreuk doet aan het respect dat aan beide talen is verschuldigd"; dat aldus blijkt dat de twee criteria die volgens de wetgever een ondergeschikte rol dienen te spelen reeds bij de telling van de dossiers in aanmerking genomen zijn, hetgeen de indruk doet ontstaan dat de vaststelling van de studie- en conceptuele taken op het ogenblik van de telling veeleer gericht was op het nagestreefde resultaat dan dat ze ingegeven was door de werkelijke kenmerken van de geïnventariseerde taken; dat uit het administratief dossier overigens niet blijkt om welke precieze en concrete redenen de verwerende partij van oordeel was dat het wettelijk criterium van het aantal behandelde zaken minder streng diende te worden toegepast door die twee andere wegingscriteria te hanteren; dat de invloed daarvan aldus niet te bepalen valt; dat het in de wet gehuldigde criterium nog steeds dat van het aantal zaken is dat door de diensten in de ene of de andere taal behandeld wordt, en dat welke aanpassing ook van dat criterium niet de uitholling van dat criterium tot gevolg mag hebben noch ertoe mag leiden dat dit criterium zijn werkzaamheid verliest, aangezien het door de wetgever nagestreefde evenwicht anders verstoord zou kunnen worden;

Overwegende, ten slotte, dat een identiek percentage gehanteerd is voor de trappen 4 tot 13 van de hiërarchie; dat de verwerende partij stelt dat een gedifferentieerd onderzoek heeft plaatsgehad; dat zo een onderzoek, dat uit

geen enkel stuk van het dossier blijkt, weinig waarschijnlijk lijkt gelet op het resultaat dat volstrekt identiek is voor alle trappen in alle diensten;

Overwegende dat het eerste onderdeel van het middel in zoverre gegrond is; dat er geen grond bestaat om het tweede onderdeel van het middel en de overige middelen van het verzoekschrift te onderzoeken, aangezien ze tot geen ruimere nietigverklaring zouden kunnen leiden;

Overwegende dat de verwerende partij de toepassing vraagt van artikel 14ter van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en de Raad van State verzoekt de gevolgen van de bestreden handeling te handhaven voor het verleden alsook voor een periode van één jaar na de uitspraak van het arrest dat nog gewezen moet worden; dat zij stelt dat een vernietiging van het bestreden besluit zware gevolgen zou hebben voor de 147 personeelsleden, van wie 103 Franstaligen die benoemd of bevorderd zijn sedert dat besluit is uitgevaardigd, en voor die personen een voortdurende rechtsonzekerheid tot gevolg zou hebben; dat zij verklaart dat elke rechter bij wie een geschil aanhangig wordt gemaakt de toepassing van hun benoeming of van hun bevordering overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet van de hand kan wijzen, terwijl door de toepassing van het voornoemd artikel 14ter zo een gevolg vermeden kan worden; dat zij voorts stelt dat voor de periode van de uitspraak van een vernietigingsarrest tot de uitwerking van nieuwe taalkaders, de nietigverklaring elke benoeming onmogelijk zou maken en het BIM zou verplichten om te functioneren met een ernstig tekort aan personeelsleden; dat zij preciseert dat voor 2011 nog 30 bevorderingen en een veertigtal aanwervingen gepland zijn, aangezien verschillende maanden geleden een aantal selectieprocedures opgestart is en dat ongeveer 40 aanwervingen eveneens in het verschiet liggen voor het eerste semester van 2012, waarbij nog rekening gehouden moet worden met de procedure voor de toewijzing van acht mandaten van directeur; dat zij benadrukt hoe belangrijk de opdrachten van het BIM zijn en dat een ernstige verstoring moet worden vermeden van de openbare dienst die aan het BIM is toevertrouwd; dat zij voorts stelt dat het belang van de verzoekende partij daarentegen betwistbaar is aangezien het onderhavige beroep, vanuit het oogpunt van de Franstalige personeelsleden die benoemd of bevorderd zijn sedert de inwerkingtreding van het gehekkelde besluit, hun belangen ernstig schaadt, zodat zij zich afvraagt of de verzoekende partij in dit geval niet volledig in strijd handelt met haar eigen doel; dat zij oproept tot een belangenafweging, aangezien de algemene vergadering en de raad van bestuur van de verzoekende vereniging grotendeels samengesteld zijn uit gepensioneerde personeelsleden van wie niemand enig belang zou hebben bij de nietigverklaring als hij individueel zou optreden, zodat het beroep meer weg heeft van een actio popularis;

Overwegende dat de toepassing van artikel 14ter van de gecoördineerde wetten op de Raad van State een afwijking vormt van de regel van de terugwerkende kracht van vernietigingsarresten, welke terugwerkende kracht een rol speelt bij het rechtsherstel; dat de Raad van State van de mogelijkheid die hem door die bepaling geboden wordt slechts met grote terughoudendheid gebruik mag maken; dat de Raad van State bij de beoordeling van dit onderwerp rekening dient te houden met de vereisten van de openbare dienst en met het belang van de rechtszekerheid, in het bijzonder wat derden betreft, zonder daarom ook het belang van de verzoekende partij mee in overweging te moeten nemen, wanneer de ontvankelijkheid van het beroep vaststaat;

Overwegende dat de benoemingen en bevorderingen die reeds plaatsgevonden hebben op basis van de bestreden handeling, individuele bestuurshandelingen zijn die definitief geworden zijn tenzij ze het voorwerp hebben uitgemaakt van een beroep tot nietigverklaring; dat de nietigverklaring van de bestreden handeling voor de verwerende partij geen verplichting inhoudt om de situatie van de betrokken personeelsleden te herzien; dat het gevaar dat aan die handelingen geen uitvoering gegeven wordt krachtens artikel 159 van de Grondwet, veronderstelt dat een geschil aanhangig is gemaakt bij een rechtscollege, een gevaar dat abstract blijft en niet nader bepaald; dat de geplande aanwervingen en bevorderingen overigens kunnen plaatsvinden zodra de verwerende partij de vernietigde handeling zal hebben herzien, dat er behoort te worden vastgesteld dat het verslag van het auditoraat waarin besloten wordt tot de nietigverklaring, op 20 oktober 2010 is ingediend, en dat de wettigheidsbezwaren die deze nietigverklaring motiveren geen verrassing kunnen zijn voor de verwerende partij, aangezien ze eveneens zijn aangevoerd in verband met de taalkaders van verschillende andere Brusselse besturen; dat de bestreden handeling derhalve snel herzien moet kunnen worden, teneinde te voorkomen dat de aanwervingen die noodzakelijk zijn voor de goede werking van het BIM te lang tegengehouden worden; dat de gegevens die als basis dienen voor het opmaken van de taalkaders immers uit de aard der zaak ontwikkelingen kunnen ondergaan; dat de wetgever dit ook aldus heeft opgevat aangezien hij inzonderheid voorzien heeft in een maximumduur wat de geldigheid betreft van de percentages van betrekkingen die aan het Franse taalkader en aan het Nederlandse taalkader toegewezen moeten worden; dat de hele opzet van het systeem erin bestaat dat de verwerende partij op regelmatige basis over bijgewerkte gegevens beschikt voor de bepaling van die percentages; dat het dus aan de verwerende partij toekomt om, teneinde de goede werking van haar diensten en inzonderheid de continuïteit ervan te verzekeren, te zorgen voor instrumenten en methodes en meer in het algemeen voor middelen op basis waarvan ze haar wettelijke verplichtingen kan nakomen; dat de verwerende partij niet aantoont dat de onmogelijkheid om gedurende die korte periode mensen aan te werven of te bevorderen, de continuïteit van de openbare dienst

in gevaar zou brengen; dat het verzoek om het voornoemde artikel 14ter toe te passen, wordt afgewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 oktober 2007 tot vaststelling van de taalkaders van het Brussels Instituut voor Milieubeheer.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIIIe kamer, op dertien december tweeduizend elf door:

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
de Hr. CAMBIER,	staatsraad,
Mevr. DÉOM,	staatsraad,
de Hr. DUPONT,	griffier.

De Griffier

De Voorzitter

X. DUPONT

J.-Cl. GEUS

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.